

Quick scan ecologie

Luntersekade 10 te Ederveen

24 november 2020

Samenvatting

Voor Luntersekade 10 te Ederveen worden ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. De verandering betreft omvorming van agrarisch naar wonen. Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden zijn te verwachten.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, huismussen voor het woonhuis niet is uit te sluiten. Als de woning blijft behouden, dan is er voor de huismus en de vleermuizen geen onderzoek en geen ontheffing nodig.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is als een effect niet is te voorkomen.

Inhoud

- 2 - Inleiding**
- 3 - Beschrijving gebied**
- 4 - Waarnemingen**
- 7 - Analyse**
- 9 - Advies & Bronnen**

Colofon

Opdrachtgever	Struikhoeve Advies BV
Projectnummer	20.400
Datum	24 november 2020
Auteur	Michel Nieuwhof
Gecontroleerd	P.J.H. van der linden
Status	definitief

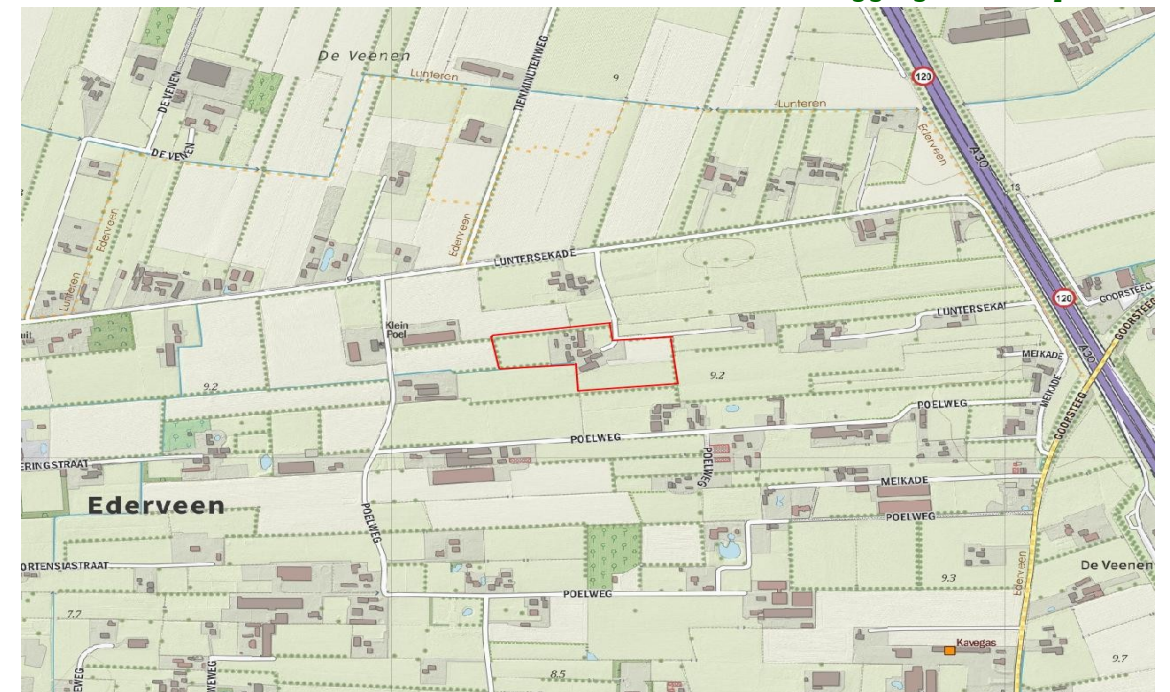
*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

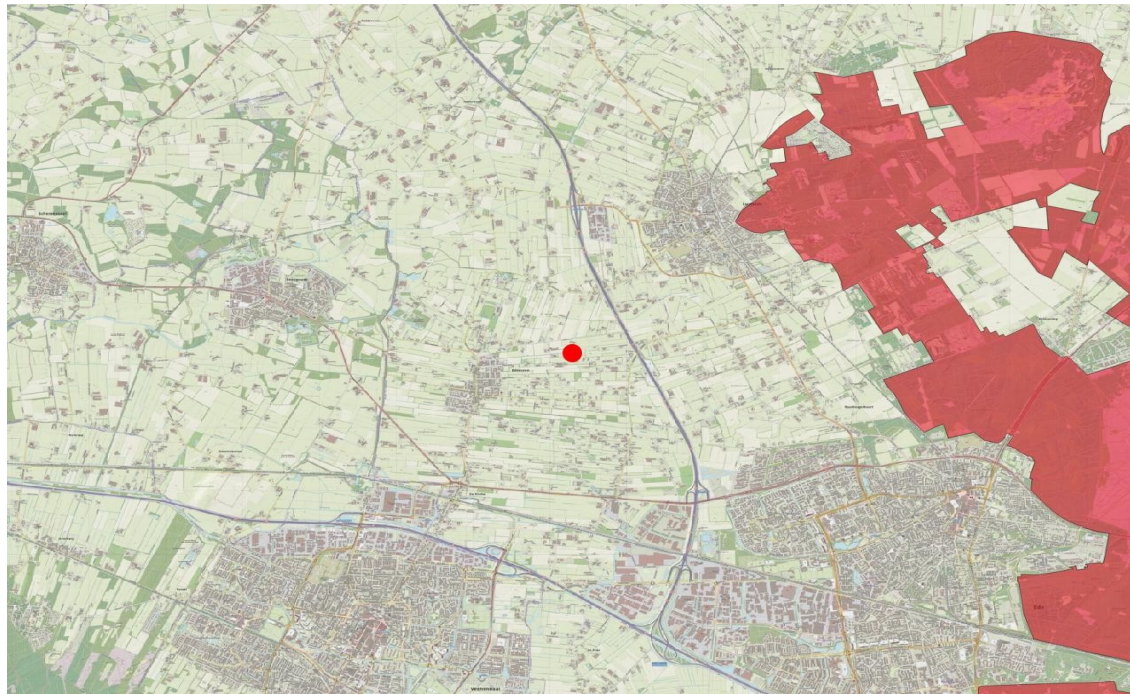
Voor Luntersekade 10 te Ederveen worden ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. De verandering betreft omvorming van agrarisch naar wonen. De werkzaamheden hierbij betreft sloop van een groot deel van de huidige opstal en nieuwbouw met een woonbestemming op locatie. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 27 oktober 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

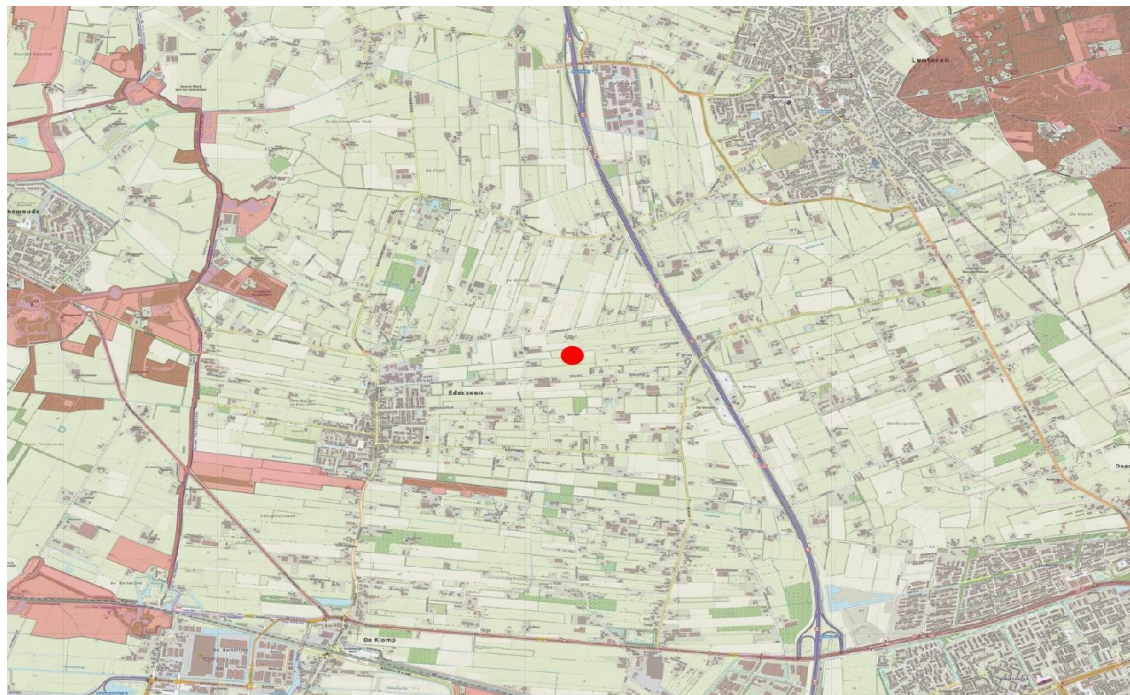
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland.

De planlocatie betreft een erf met woning, opslagloods, schuren en (voormalige)vee-stallen. De locatie bevindt zich in het buitengebied van het dorp Ederveen gemeente Ede. Het Natura 2000-gebied ligt op grote afstand. Op 3 kilometer van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied Veluwe. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt 1 kilometer afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 27 oktober 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 27 oktober 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof bewolkt, droog weer met een temperatuur van 10 °C en windkracht 4 Bft uit het zuidwesten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Waarnemingen van vleermuizen en gierzwaluw worden enkel gemeld in het dorp. Er zijn geen meldingen bekend in het buitengebied. Huismussen zijn bekend aan de Poelweg ten zuiden van de planlocatie. Er zijn geen waarnemingen van marters, roofvogels, uilen, amfibieën en reptielen bekend in de omgeving van de planlocatie.

Vegetatie en planten

Op en rond het erf zijn meerdere bomen aanwezig zoals zwarte els, schietwilg, esdoorn, ruwe berk, zomereik, een beuk en cultivars. Verder staat er rond de bebouwing op een aantal plaatsen algemene tuinplanten en struiken. Op de weilanden staat naast gras, grote brandnetel, paarse dovenetel, paardenbloem en riet. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

*Juridisch zwaard*er beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Op het erf zijn een aantal (voormalige) stallen en schuren aanwezig. Meerdere van deze stallen/schuren beschikken over schuine platen daken. De platen daken beschikken over openingen zowel aan de nokken als aan de uiteinden boven de goten. Een van de schuren recht tegenover het woonhuis beschikt over een pannendak. Deze beschikt over meerdere openingen over openingen zowel op het dak als langs de pannenrand van de zijgevels. De gevels van de stallen en schuren zijn opgetrokken uit stenen muren. Een aantal schuren beschikken over kieren en openingen in het metselwerk. Een grote stal op het erf dat nog reeds in gebruik is door vee beschikt over grote openingen in de vorm van speciale ventilatie stenen. Een aantal stallen/schuren beschikken over gevels van houten planken. De vertonen op meerdere plaatsen kieren.

De kozijnen en deurposten van de stallen/schuren zijn van hout en/of metaal. In meerdere stallen en schuren beschikken deze over openingen en kieren. De vele openingen in de daken en gevels van de stallen/schuren en de bouwwijze van een aantal schuren maakt het het ongeschikt voor vleermuizen om zich op te houden. Voornamelijk de tocht in de stallen creëert een ongunstig klimaat.

De woning op het erf heeft een schuin daken deels bedekt met riet en deels bedekt met stormpannen. De daken beschikken niet over zichtbare openingen. De dakrand is van hout. De houten dakrand zowel van de zijgevels als onder de goten van het pannendak beschikt op meerdere plekken over kieren. De openingen in de dakrand maakt het mogelijk voor vleermuizen om zich hier onder en achter op te houden. De gevels zijn opgebouwd met opgemelde stenen. Deze gevels vertonen geen zichtbare kieren of openingen voor vleermuizen. De kozijnen en deurposten zijn van hout. Deze beschikken niet over zichtbare kieren of openingen.

Er zijn geen sporen van vleermuizen op en in de omgeving van de planlocatie aangetroffen tijdens het onderzoek. De bomen op en rond de planlocatie vertonen geen zichtbare holtes die geschikt zijn voor vleermuizen om zich hier in op te houden.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De locatie ligt in het buitengebied van Ederveen. De kans op een jachtgebied is aanwezig gezien de omgeving. Potentiële vliegroutes zijn aanwezig buiten de invloedssfeer van het perceel.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kleine kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van kleine marters is aanwezig. Er is geschikt habitat aanwezig op en in de omgeving van de planlocatie.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Het perceel is geschikt voor huismussen. Er is mogelijkheid voor huismussen om zich op te houden onder de pannendaken van de woning. Er zijn geen huismussen of sporen van huismussen aangetroffen op, rond en in de directe omgeving tijdens het onderzoek.

Er is geen mogelijkheid voor gierzwaluwen op het woonhuis. Er zijn geen geschikte invlieg mogelijkheden voor gierzwaluwen aangetroffen.

Het erf beschikt over voldoende geschikt habitat voor steenuilen. Het vestigen van steenuil is mogelijk in een aantal schuren/stallen op locatie. Aanwezigheid van de steenuilen binnen de planlocatie is op voorhand niet uitgesloten. De kans op een steenuil is echter klein in de directe omgeving zijn geen steenuilen bekend. De steenuil is honkvast en verbreid zich langzaam. Er zijn geen concrete aanwijzingen (spor-

ten, braakballen etc.) aangetroffen die op aanwezigheid duiden.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen onder de daken en in de bomen en struiken op locatie. Tijdens onderzoek is in een beuk in de achtertuin van de woning op het erf een eksters nest aangetroffen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geschikt oppervlaktewater aanwezig rond het perceel voor watergebonden organismen in de omgeving in de vorm van sloten. Binnen het perceel is geen geschikt oppervlakte water aanwezig. Er is kans op watergebonden organismen worden binnen de planlocatie in de winterperiode.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 27 oktober 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen en huismussen in het huis niet zijn uit te sluiten. In de stallen is er een (theoretische) mogelijkheid voor steenuil. Als de woning blijft behouden, dan is er voor de huismus en de vleermuizen geen onderzoek en geen ontheffing nodig.

Er is kans op het aantreffen van watergebonden organismen binnen de planlocatie in de winterperiode. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten deze periode te starten. Er kunnen tijdens het broedseizoen algemeen voorkomende vogels broeden. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op 3 kilometer afstand van de planlocatie. De werkzaamheden betreft sloop van een groot deel van de huidige opstal en nieuwbouw met een woonbestemming op locatie

Er is geen kans op een significante wijziging in de emissie (het betreft een agrarisch bedrijf dat een woonfunctie krijgt). Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is niet nodig. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor Luntersekade 10 te Ederveen worden ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. De verandering betreft omvorming van agrarisch naar wonen. De werkzaamheden hierbij betreft sloop van een groot deel van de huidige opstal en nieuwbouw met een woonbestemming.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 27 oktober 2020 beoordeeld of er beschermd planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 27 oktober 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, huismussen voor het woonhuis niet is uit te sluiten. Er is een kleine kans op een steenuil in de stallen. Als de woning blijft behouden, dan is er voor de huismus en de vleermuizen geen onderzoek en geen ontheffing nodig.

Er is kans op het aantreffen van watergebonden organismen binnen de planlocatie in de winterperiode. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten deze periode te starten.

Algemeen voorkomende vogels kunnen op het perceel broeden. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

- [gelderland.nl](http:// gelderland.nl)
- [waarneming.nl](http:// waarneming.nl)